

Scoala Noastră

Cuprinsul:

Actualități:

Traian Cionfi: La Paști.

Preocupări:

D. Maior: În jurul unor vizite școlare.

Dumitru Ilea: Preocupări culturale.

Chestiuni didactice:

Boieș V.: Aritmetica în cl. V-VI. prim.

Virgil Boca: Plan de lecție.

Sălajul:

G. Popovici: Folklorul com. Oarța de sus.

Mg.: Casă culturală în Măierîște.

Pagini de literatură:

L. Ghergariu: Dări de seamă.

C. Drăcsineanu-Jiu: Pastel de iarnă.

G. Popovici: Cununa care sângeră.

Revista revistelor:

D. Cemescu-Greci: Idioti... Șavanți.

*: Cine simte românește...

** Simion Oros: Spicuri. Note.

Administrația școlară:

Vasile Boieș: Unde vom ajunge?

Note și observări:

I. Mango: Importanța repetițiilor.

Activitatea extrașcolară:

C.: Activitatea Centrelor Culturale.

Lazăr Cosma: Activitatea cercului cult.

„Porolissum“.

Stiri:

Urare, Improprietărea învățătorilor, Permi-

sele de radio, Scutirea de dare a caselor nouă.

Câte biblioteci mari sunt în țările străine?

Orele de birou la Revizorat.

Partea oficială:

I. Revizoratul școlar al jud. Sălaj;

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ,

organ oficial al revizoratului școlar, al comitetului școlar
județean și al asociației învățătorilor din județul Sălaj.

Director: Ioan Mango.

Redactor: L. Ghergariu.

Actualități.

La Paști

Sufletele creștinilor se curăță de noroiul păcatelor odată într'un an și îmbrăcate în haină nouă întâmpină scularea din mormânt a Celui nemuritor și veșnic : Isus.

Creștinii se bucură de triumful dumnezeirii asupra puterilor pământești și ispitelor diavolești și de pe întreg rotogolul pământului înalță osanale Cristosului care a venit pe pământ între împrejurări atât de umile pentru un scop atât de sfânt, — mântuirea, — propovăduind cuvântul iubirii și al dreptății. De Dumnezeu Insuși a fost trimis la oameni și oamenii pe El nu l-au cunoscut, nu l-au primit și nu l-au ascultat și tocmai pentru învățăturile sale a trebuit să moară chinuit pe lemnul Crucii, spunând chiar de pe înălțimea ei că armonia omenească nici când nu va fi desăvârșită dacă oamenii nu se vor pătrunde mai adânc de rostul învățăturilor Sale cari aveau la bază iubirea lui D-zeu și aproapei.

Temelia existenței împărățiilor se poate socoti că este cu atât mai puternică cu cât e mai puternică credința acelu popor ; căci în timp de restrîște, între împrejurări critice de viață ori grele zbuciumări sufletești, liniștea sufletului și împăcarea cunoștinței nu se poate găsi decât înalțându-ne sufletul spre Cel ce ne-a dat viață, refugiindu-ne în templul credinței.

Și nebun este acel ce se îndoiește în existența dumnezeirii când prin fiecare fir de iarbă se manifestă o voință a Creatorului întregului univers.

... Cristos a înviat, fraților, și să ne bucurăm că s'a adevărit încă odată cât este de șubredă sumeția celor ce se pretind a fi reformatorii normelor de viață și cât de deșert este să te lupți cu eternitatea.

Simbolizarea Invierei, serbată de întregul creștinism cu atâta bucurie este atât de măreață încât nu ne poate lăsa nesimțitori. Tocmai acest sublim simbol ar trebui să fie mijlocul care să ne imboldească spre reflexiile scopului vieții noastre. Să ne facem bilanțul datorințelor ce avem ca oameni sociali, morali, profesionali, naționali, — și mai presus creștini, — și a modului cum am știut să le îndeplinim.

Suntem cu toții stăpâniți deopotrivă de același destin final. Geniul morții plutește asupra noastră și nu știm momentul când va trebui să închidem cartea vieții. Vom fi pierduți dacă vom fi surprinși nepregătiți, cu datorințele neimplinite ci răsboindu-ne cu eternitatea.

... Invierea lui Cristos văzând să ne bucurăm dacă ne-am pătruns de adăvăratul rost al vieții, astfel precum cere și Isus Cristos : toate spre binele nostru vremelnic și veșnic.

Dumnezeu nu creiază nimic fără rost. Menirea noastră, — a oamenilor, — este ca înfrățiți să ne apropiem cât mai mult spre dumnezeire. Și acum când asistăm la acest măreț eveniment dumnezeesc să ne dăm toată silința spre a-l face mijlocul care să ne înfrățească. Făcând aceasta am făcut un pas gigantic spre apropiere de Dumnezeu.

Să dea Dumnezeu ca Paștile acestea să ne aducă mângăerea și dorul de a ne apropia cât mai mult inimele spre binele nostru și prosperarea Patriei.

Cristos a înviat !

Măeriște, Paștile din 1929.

Traian Cionfi
inv. dir.

Preocupări.

In jurul unor vizite școlare

Activitatea școlară și extrașcolară a învățătorilor este inspectată, în baza legilor și regulamentelor în vigoare, de diferitele organe de control. Pe lângă acest control Regulamentul pentru aplicarea legii învățământului primar mai prevede la art. 481 și alte inspectii. Iată ce spune acest articol: »Pentru strângerea legăturilor dintre școalele normale și cele primare, directorii școalelor normale, profesorii de pedagogie și maiștri de lucru manual și agricultură, pot fi autorizați de minister să inspecteze școalele primare din județ«.

În baza acestui articol și prin Ord. Onor. Minister al Instrucțiunii No. 5963 din 25 Ianuarie 1929 a fost și subsemnatul autorizat să viziteze școalele din județul Sălaj. N'o să le pot vizita pe toate — și nici nu vreau, — fiindcă timpul nu-mi permite, având de a mă îngriji în școală și în cadrele ei de pregătirea pedagogică, atât teoretică cât și practică a elevilor normalişti, viitori învățători. Ca această pregătire a viitoarelor generații de învățători să fie la nivelul cerințelor împrejurărilor în cari trăim; ca această pregătire să nu fie o simplă cunoștință teoretică, primită mai mul sau mai puțin dogmatic — ex cathedra, — am aflat de bine să cer din partea Onor. Minister autorizația de mai sus pentru a vizita școalele primare din acest județ.

Scopul acestor vizite școlare e dublu: a) cel preconizat de art. 481 din Regulament, »strângerea legăturilor dintre școala normală și cele primare« și b) acela de a pune pe elevii normalişti ai ultimei clase — cari peste câteva luni părăsesc școala normală pentru a intra în învățământ — în diferite si-

tuații reale, altele decât acelea dela școala de aplicație de pe lângă școala normală.

Din cele de mai sus spuse sperăm să câștige profesorul pedagogie, care, în cursul acestor vizite, are ocazia să cunoască mai bine referințele locale din județ, — unde va funcționa o bună parte din actualii normaliști după terminarea școalei normale — și astfel să dea viitorilor învățători o pregătire mult mai concretă și mai reală scutită de nedeterminatul și nehotărîtul abstracțiunilor.

Sperăm să câștige în al doilea rând și viitorii învățători căpătând deja în școală o pregătire mai solidă, mai sigură, o pregătire mai reală bazată nu numai pe principii teoretice de o valabilitate generală ci bazată și pe viața reală a satelor noastre românești, a căror cultură și morală sunt chemați să le promoveze.

În al treilea rând sperăm să câștige de pe urma acestor vizite școlare și actualii învățători, putându-se pune la curent cu unele principii de pedagogie teoretică și chiar practică.

Acesta este scopul pe care-l urmărește subsemnatul prin aceste vizite școlare și nimic alt ceva. Nu urmărește să facă inspecții cu procese verbale cari să aibe anumite consecințe pentru învățător fie în bine sau în rău. Nu e vorba de raport de supra și subordonare. Constatările ce se fac sunt numai și numai în interesul culturii generale și profesionale ale viitorilor învățători și a țamei din care toți facem parte. Iar pentru acest interes și pentru cultura românească pe care cu toții o slujim, datori suntem să întindem mână prietenească și colegială unul altuia.

5. Martie 1929.

Dionisiu Măior
profesor de pedagogie.

Preocupări culturale

În decursul celor zece ani de viață liberă, de viață adevărat românească s'a scris de atâtea ori de însemnătatea cercurilor culturale, de munca și devotamentul, cu care cei ce și-au luat usupra lor aceasta grea răspundere își îndeplinesc misiunea de apostolat la sate.

Am scris și eu arătând în acelaș timp unele mijloace prin care s'ar putea ajunge la rezultate mai sigure și mai eficace și prin cari s'ar putea ușura în parte munca noastră.

Au fost unii, cari au înțeles tot cea ce s'a scris și s'a discutat. Ei s'au făcut luntre și punte adaptând și punând în practică cea ce au aflat din cărți, reviste ș'a ; înarmați apoi cu armele cele mai nobile ale minții și sufletului, ei au plecat la lupta sfântă pentru descătușarea neamului din lanțurile neștiinței.

Încă pe la anul 1921—22 s'a dat cele dintăiu asalturi asupra dușmanului, care favorizat de trecutul vitreg al neamului românesc, și-a zidit nenumărate cetăți întărite cu tot atâtea parapete grele de luat.

Nu voi mai repeta scopul acestei formidabile lupte ce se dă prin cercurile culturale, nici nu voi descrie cum se fac ; căci ele se fac în județul nostru în toate satele. Voi încerca însă, să arăt, că așa cum există ele azi, chiar și unele părți criticate de un tânăr și neexperimentat coleg — ele sunt un început de luptă, ce e drept cu forțe mai restrânse dar purtată cu dragoste și însuflețire. Așa la Ciocmani unde într'o vară am asistat la una dintre cele mai frumoase manifestații culturale și naționale. Am luat parte la întrunirea cerc. cult. din acea comună în calitate de președinte al desp. Jibou al Astei cu mai mulți intelectuali din Jibou. Ce de lume ! Bărbați, femei, tineri și bătrâni și însuflețire de nedescris. După ridicarea ședinței dacă nu mă înșel, țărani și intelectuali ne-am prins în horă, care numai era să se sfârșească.

Oare nu s'a ajuns prin aceasta manifestație o parte

din scopul urmărit? Da, s'a dărâmat cel dintâiu parapet. La anul se va asalta și dărâma altul și așa mai departe, căci sunt multe.

Lumea se strânge cu drag la aceste sărbări culturale și în cele mai mici comune. Anul trecut în comuna Turbuța s'a ținut al 5-lea cerc. cultural. Și doar aceasta comună e poate cea mai amărată din câte cunosc, cu toate acestea, lumea a fost și în comparație cu numărul locuitorilor, destulă. Ce se mai amintesc satele aparținătoare Cercului cult. »Nicolae Bălcescu«, unde și-n cel mai mic cătun poporul asistă cu drag, ascultând cu viu interes cele câteva conferințe spuse din suflet. Când vorbești poporului din suflet el nu numai că te ascultă, dar te și înțelege. Am informații, ca și celelalte cercuri vecine muncesc cu aceeaș râvnă și tragere de inimă.

Adevărat, pentruca aceste șezători culturale să nu piardă din valoarea lor, e necesar de tact, seriozitate și disciplină, atârnă toate acestea dela învățătorii, membri ai cerc. cult. Fac foarte rău cei ce nu știu singuri să se disciplineze. De acea așpriciez mult pe smecherul, de care amintește într'un articol colegul V. Iluțiu. A fost un act de disciplină și a fost bun. Smecherul un bun psiholog, de unde mai ști, că n'a simțit unele intenții ale dornicului de a vorbi, poate cari nu cadrau cu autoritatea, ori chiar cu scopul urmărit prin cercurile culturale.

Nu mă mir de loc dacă s'a ținut programa. După ce s'a vorbit poporului despre revoluția lui Tudor Vladimirescu, ce s'ar fi întâmplat dacă omul în necazul și suferințele lui, dar mai ales din cauza foamei ar fi strigat »Vrem pâine« ?? Și după cât ne-a informat tot Dl. Iluțiu despre neseriozitatea colegilor — dacă e adevărat — ? apoi Dl. organ da control a fost în această privință la culme.

Nu prin fățarie să se susțină seriozitatea în cele câteva minute în fața poporului. Nu, ci prin dragostea, devotamentul și pătrunderea lucrurilor. În modul acesta apoi nu trebuie să ne rățoim mult ca se putem înfiripa ceva și dela noi.

Cunosc mulți învățători tineri, plini de avânt, devotați misiunii lor de dascăli, însuflețiți, conștii, dar mai ales mândrii de cariera lor. Aceștea vor deveni adevărații luminători ai satelor, cari fără multă vorbă, fără strigăte desperate după pâine — întocmai ca vechii apostoli — vor munci în numele unei mari și mântuitoare credințe. Ei vor scoate carul neamului la liman.

În comuna Șoimuș câțiva km. dela Jibou un învățător, care deși tânăr, prin chibzuința și sârguința sa și mai ales prin munca sa bine împărțită și comportarea lui cu săteanul nostru, a știut într'un timp relativ scurt să-și câștige încrederea și autoritatea atât de necesară unii învățător. În anul trecut a înființat în comuna sa cerc. cult. al Astrei, a încasat taxe de membrii, a făcut 3 membrii pe viață cu câte 500 lei. Are bibliotecă, care nu stă aruncată în vre-un dulap uitată cu anii, fără să cetească cineva. Pe la cercuri culturale se ambiționează și conform programei vorbește poporului.

Ce frumos ar fi dacă în fiecare comună s'ar înființa cercuri culturale ale Astrei și s'ar înscrie 10—15 membrii cel puțin ajutători — ar fi un gest nobil și de recunoștință din partea noastră, a învățătorilor de azi față de aceasta instituție culturală pentru sprijinul dat în trecut. După anul 1907, când școalei românești prin legea Apponyi i se cetise sentința de moarte. Astra, aceasta școală ambulantă, prin propaganda sa culturală, prin cărțile sale minunate scrise, a susținut viața și sufletul poporului nostru. Ea a fost cel mai real ajutor dat învățătorului român.

Mai sunt și alte comune, unde învățătorii tineri pun osul, muncind din răspuțeri, — adevărat asemenea dascălași nu prea sunt cunoscuți, nu prea ies din comuna lor, rar de tot dacă-i întâlnești. Ei sunt prea legați de interesele lor pur școlare și culturale, ca se mai poată și petrece în alte localități.

Dar se muncește și se muncește serios aproape de toți învățătorii.

Să nu uităm însă, că fără scară nu ne putem sui

în pod. Rezultatele sunt modeste. — Dar sunt. Să nu trecem cu vederea greutățile, cu cari ne luptăm. Acele greutăți ce vin poate din neștiința poporului și în unele părți din nepregătirea și lipsa de însuflețire a unor dascăli și mai ales a transfugilor, cari azi sunt, — mâine ba.

Să nu ne alarmăm, când știm cu toții cât de vitreg a fost trecutul nostru de o mie de ani.

Să nu așteptăm mântuirea nici dela avocat, căci mi-sa dat ocazie să văd chiar în ținuturile de care amintește fratele Boca, — unde fiecare e la locul lui — grădini inundate de burueni, sate în cari descântecele își aveau rostul lor doctoresc.

Conferințieri minunați și demni de menirea lor vin și pe la noi. Conferințe intime se pot auzi și pe la noi, nu la cercuri culturale — acolo e necesar să le facem noi — ei la cursuri de vară. Ce frumos și cât de instructiv ne-a vorbit în vară Dl. fost Inspector Bota despre »Treptele formale«. Să nu fugim însă de ele.

Da să vină, în mijlocul nostru mulți Tabăcari — îi dorim. Ei sunt însă puțini și sarcina tot pe umerii dascălului conștient zace. Dela el va veni mântuirea.

Să avem încredere în noi înșine, căci fără aceasta încredere nu ne vom pute mișca.

Înaintașii noștri au biruit, fiindcă n-au fost lipsiți de aceasta încredere nici odată.

De greutățile începutului să nu ne speriem și mai ales să nu ne pierdem cumpătul — aceasta o fac numai cei ce nu cunosc drumul anevoiaș al izbânzii.

Să ne pătrundem tot mai mult de conștiința răspunderii, ce o avem față de viitorul neamului neamului.

Năzuințele noastre să fie întărite prin dragoste și jertfă.

Atunci vom birui.

Jibou, la 6 Martie 1929.

Dumitru Ilea.

Chestiuni didactice.

Aritmetica în cl. V-VI-a primară

Timpuri noi! — Preocupări didactice noi și reformă în toate ramurile de învățământ! — Par'că toată lumea intelectuală din bransa învățământului de toate gradele, de la școlile primare până la universitate, pornită pe urma ideilor reformatoare ale »Școlii Active«, voiește să-și desbrace sufletul de haina veche ce îmbrăcase ca luminător și îndreptător ai celor călători pe apele învățământului, să îmbrace noua »modă reformatoare« a timpurilor noastre, ca așa mai ușor să poată conduce acest popor la liman.

I. A. Comenius a întrevăzut — prin prin punerea în aplicare a metodelor schițate în »Didactica Magna« — un nou viitor mai strălucit al învățământului. N'a avut însă fericirea a fi prezent la această victorie — acum câștigată pe terenul învățământului, — dar cel puțin este răzbunat...

Așa cum este, e chiar firesc să fie. Toată lumea a pornit spre reformare. Tot ce se ivește și e nou, are interes. Vechiturile n'au rost, nu interesează. Dacă așa e timpul, apoi e vremea să nu mai modernizăm și noi dascălii în fapte și idei, să întreprindem lucrul pentru care suntem pregătiți cu material nou pe baze mai noi și mai solide. În orice parte numai preocupări noi, ca cercuri culturale, centre, conferințe, articole, etc. numai și numai pentru acest scop și pregătirea profesională. Școala de acum înainte va fi nu un local de groază pentru copii ci unul de petrecere și învățătură, — învățătorul va fi nu »fluturele fără nici un rost«, — ci grădinarul harnic și cinstit, care seamănă bine ogorul înțelenit de vreme, — iar materiile de învățământ vor fi pretenii sinceri ai școlarilor.

Deci cu drept cuvânt, nu mă sinchiesc a-mi pune și eu pe hârtie în aprecierea altora — metoda mea în predarea aritmeticii — în cl. V—VI-a primară; sperând la două lucruri:

I. orică binevoitorii cari vor ceti aeste rânduri îl vor afla de metod bun, îndreptățindu-mă a-l întrebuijă; — II. ori-

că nefiind bun voi fi avertizat să mă feresc din timp de el și dezastrul ce-mi-l'ar aduce în învățământ. În orice caz eu voi profita ceva.*)

I.

Știm cu toții că aritmetica pe lângă valoarea ei reală care este de neîgăduit, nefiind zi în viață să nu-ne izbim de necesitatea ei, — este și un studiu rigid, greoi — care nu prea mare plăcere desvultă în copil, — cu atât mai vartos că copilului nu-i sunt destul de desvoltate: simțământul de cugetare justă, — de precizie în exprimare, în felul cum ar trebui unui studiu de felul »aritmeticei«.

Aritmetica începând din cl. I—VII-a primară, are de scop să pregătească pe copil pentru viață, dându-i siguranță și îndemânare în socotelele de care s'ar izbi în viață, — să-le agerească mintea, desvultându-le puterea de-a raționa și de-prinderea de-a fi logici.

Învățătorul știe că începând dela cl. I-a, ca aritmetica să să fie un studiu mai plăcut, trebuie să se bazeze pe *intuiție*.

În primele clase primare se nizuește, să-i facă pe copii a o învăță mai ușor, socotind cu numeri concreți și apoi abstracți.

Li învață pe copii numerele și socotelele în cadrul No. 1—100 — pe hârtuște, (reprezentând monede) bețișoare, — bile de calculat etc., iar ca ele așezate în zeci și sute, se face pătrunderea mai temeinică a socotelelor 100—1000. Numerele zecimalele însușesc cu prilejiul intuirii măsurilor metrice etc. Aceste mai ales în cl. I., II., III., iar în cl. IV-a deja vin complicațiile lor, ca fracțiile ordinare, rogula de trei simplă, de dobândă, mai apoi la geometrie despre linii, volum, suprafață, unghiu (vezi programa analitică) toate de mare folos pentru orice om din orice stare socială. În felul acesta învățătorul, se nizuește a instrui și educa pe elevul, care ca mâine, în cursul superior, le va fixa mai bine, se va deprinde mai bine a calcula cu ele și le va aplica mai bine la viața practică, fie el în orice stare socială, urmând la școalele secundare sau rămânând la coarnele plugului. Așa baza aritmeticei este bine și definitiv pusă. Ca nizuința noastră să fie mai bine încoronată cu succes, materia se va preda conform treptelor formale și metodelor fiecărui inv. Până acum, am

*) În cele ce urmează nu găsim nimic nou, ceea ce l'ar îndreptăți pe autorul articolului să vorbească de „metod“ propriu. *Nota Red.*

căutat a releva câteva din punctele mai însemnate până la ajungerea cu predarea aritmeticei în cursul superior, când băiatul începe a-se forma pentru viață de după școală. Conform programei analitice materialul de aritmetică cl. V—VI-a, este cuprins de următoarea numire: »Aritmetica practică, noțiuni elementare de geometrie cu aplicațiuni la agrimensură«.

Din aritmetica practică face parte: regula de trei simplă, de asociație, amestec și dobândă. Ca material de geometrie la cl. I-a se face repețirea materialului geometrie al cl. IV-a, poligoanele, și calcularea suprafețelor lor și a triunghiului, patraturii, dreptunghiului, rombului, paralelogramului și trapexului, — a conului prismei, piramidei, cilindrului, sferei și volumelor lor. În clasa VI-a se tratează mai pe larg și cu numeroase exerciții: măsurile metrice, de suprafață — de lungime, de greutate și capacitate. Legătura între volum și capacitate, între volum, greutate și densitate, cu numeroase exerciții. Volumul corpurilor geometrice cele mai obișnuite ca și: cubul, paralelipipedul, prisma, cilindrul și sfera.

În ceea ce privește predarea aritmeticei practice, totul se face după programa analitică, programa de lecțiuni, și orele stabilite de orar. Lecțiile se vor face intuitive și cu multe aplicări la viață. Se va preda conform metodelor formale, — și metodei analitico — sintetic. Întâiu se face analiza problemei — cu copiii — dând îndrumări de rezolvare. Ca priceperea să fie mai ușoară, se vor face probleme din viața practică, se vor da întregii clase spre cugetare — și numai după aceea — se va face provocarea individuală a cutărui sau cutărui elev, -- deci să facem apel cât mai des la judecata copiilor. În urmă mai multe exemplu de probleme se va scoate regula, care pentru mai buna imprimare se va aplica la multe și multe exemple de probleme, unde acum se vor lăsa mai bine să-se gândească — fiind ajutați acum de regula formulată — în locul învățătorului. Aceste potrivit după cum predarea a fost mai întâiu oral sau în scris. Ca aplicare, se vor da acasă sau în școală probleme spre rezolvare.

Trebuie să se facă ca învățământul aritmeticei să fie cât mai practic — să pună în mișcare toată clasa la care să predă — să-i intereseze pe toți elevii. Problemele cari se vor da să fie ca acele ce le întâlnesc în viață, fără complicații — și pe

cât să poate să fie alcăturate de elevi. Mai jos schițez un metod care ar corespunde mai bine acestor cerințe:

Se afișează în ora de aritmetică pe tablă sau perete, un tablou cuprinzând prețurile curente de pe piață cam în felul următor.

1 kg. zahăr costă	34 Lei	} Acest tablou afișat va stârui în copii un mare interes și curiozitate. care-i va face ca, nesiliți de nimeni, să treacă la construirea rezolvarea a diferite probleme.
1 « orez «	26 «	
1 litru vin «	26 «	
1 « petrol «	8 «	
etc. etc.		

Căci prin aceasta copiii se pun în situația de-a fi cumpărători și vânzători, fac fel de fel de schimburi formale de mărfuri și bani. Se naște între ei chiar un fel de emulație, — dorind să fie care de care mai expert negustor. Unul știe construi și rezolva bine altul nu s'ar lăsa mai pe jos; și așa, fără să bage de seamă, deprind a rezolva felurite probleme. Sub directă conducere a învățătorului, elevii construiesc și rezolvă felurite probleme din care vor scoate regula — la un fel de operațiuni, de care se vor ține la rezolvarea de probleme, date ca aplicare, acasă sau în școală.

Tabloul se poate alcătui apoi de alți și alți elevi, pe rând. Trebuie ca problemele date să fie controlate de învățător și criticate de clasă — ca astfel să se obișnuiească a observa că, ordinele se execută întocmai și nu sunt date numai pentru motivul că învățătorul n'ar fi avut atunci altceva de lucru, decât să vorbească.

Problemele să fie cât mai aproape de realitate, căci numai prin acest metod vom ajunge mai ușor a desvolta în copil simțul realității. Al doilea lucru bun în acest metod este că pornind dela o oarecare unitate de măsură prețuită, ușor vom putea afla și costul unei părți mai mici sau mai mari din ea.

Să vedem acum ce vom face cu geometria! Intocmai ca alte studii și geometria are un mare folos real pentru oameni și copii, prin faptul că mai toți se folosesc de ea — unii în măsură mai mare, alții în măsură mai mică. Un agricultor își măsoară pământul cu ruda, în lipsa lanțului de măsurat, — un tâmplar nu lucră fără dreptunghiul și compas. Ciubărarii de asemenea. Așa luată s'ar putea încadra în fo-

loasele geometriei mai toate ramurile de activități. Predarea ei, mai bine se face pe teren la agrimensură. La predarea ei trebuie să ne folosim în tocmai de intuiție, având la îndemână corpuri geometrice diferite, de lemn, lut sau carton. Aceste figuri, ocazional să cer să le asemene d. ex. o căpiță de fân îi va reaminti despre con, unde va vedea chiar pipaibil ce este bagă, înălțimea generatoare etc. O roată de care se aseamănă cu un cerc, obezile cu circumferința, spițele cu razele. În ea va mai întrevedea chiar și poligonul sub o numire oarecare după numărul laturilor. La aplicarea geometriei pe teren la agrimensură -- cu ajutorul jalanelor, să construiască felurite figuri, să se dea măsură și apoi să se rezolveze.

Așa numai îl vei putea face pe elev să creadă și să se convingă ca $S. tr = \frac{B \times I}{2}$ etc.

Nu-i toca elevului în cap fel de fel de regule și silogisme, ci-l condu prin observare și se va alege cu mult mai mult, ca atunci când ar fi fost făcută lecția pe baza desemnului sau imaginației.

Observație, intuiție și practică să ne fie ținta noastră la predarea aritmeticeii.

Firminiș, la 1 Februarie 1929.

Boieș Vasile, inv.

Plan de lecție

CLASA I-a

Obiectul: »Aritmetica«.

Subiectul: » $8 + 1 =$, $7 + 2 =$, $6 + 3 =$, $5 + 3 =$ și prin diferență«.

PLAN GENERAL

Scopul material: Să se cunoască adunările și felul cum se formează numărul 9.

Scopul formal: Desvoltarea memoriei, judecării și atenției.

Metodul: Analitico-Sintetic.

Forma: Intrebătoare, comunicativă.

Treptele formale: 1) la facerea planului: Pregătirea. »L.

progresivă (predarea). Aplicare. 2) la predarea lecției: »Momentul logic«.

Material didactic: »Mașina de numărat, cutiuțe mici de carton, cuțitașe etc.

PLAN SPECIAL

Dau ocupație indirectă la clasa II-a »desenarea unui măr« aplicare dela lecția de intuiție: »mărul«.

Lecția pregătitoare. Să numere unul până la zece? Să numere altul înapoi? Un copil să numere până la zece din doi în doi? *)

Lecția progresivă. Să numere unul 8 bile? Le număr cu copiii în cor. Băeți! Dacă la aceste 8 bile. pun una, câte bile am? (nouă.) Ia să mai spună unul? Le scot opt cutii și le pun la un loc, apoi mai scot una și o pun lângă acelea. Pun mai întâi pe unul să numere cutiile, apoi număr din nou cu copiii în cor. Cât fac 8 cutiuți și cu o cutiuță? (nouă cutiuți.) Tot așa procedez și cu opt liniuțe pe tablă și cu opt puncte la care mai adaug unul. Înainte de a face acstracție mai întreb pe copii: Cât fac 8 bile și cu 1 bilă, cât 8 cutii și cu 1 cutie; dar 8 liniuți și cu o liniuță, dar 8 puncte și cu 1 punct? Atunci cât fac $8 + 1$? (Fac nouă.) Asemenea procedez și cu exercițiile $7 + 2$, $6 + 3$ și $5 + 4$. Dacă am o grămadă de 8 mere, câte mere trebuie să pun ca să am 9 mere? (Unu.) Pun să numere la mașina de numărat în cor 8 bile. Copii! Câte bile mai trebuie, să avem nouă bile? (Una.) Așa fac și cu cuțitașele și cu cutiuțele. Fac o recapitulare înainte de a face abstracție. Pe lângă 8 cât trebuie să mai pun ca să facă nouă? (Trebuie să mai punem unu.) La fel procedez cu exercițiile: $7 + ? = 9$, $6 + ? = 9$, $6 + ? = 9$ scofând diferențele: 2, 3 și 4.

Aplicativa. Le dau în clasă următoarele probleme:

1. Un copil are 5 nuci și tatăl său îi mai dă patru. Câte nuci are el?

2. Dacă un copil are șase mere, câte trebuie să mai aibă el pentru că să aibă nouă?

Pentru acasă le dau următoarele exerciții:

$$4 + 5 = 6 + 2 = 6 + 3 = 7 + 1 = 8 + 1 =$$

$$5 + 3 = 3 + 6 = 2 + 7 = 1 + 8 = 8 + 4 =$$

Virgil Boca, Turbața.

*) Fiind vorba de predarea adunării în cercul numărului 9 cum se face să numere până la zece? Lucru ce se admite numai după tratarea adunării în cercul 10. În cazul de față ca lecție pregătitoare se poate lua numai până la 8, Nota Red.

Sălajul

Folklorul comunei Oarța de sus

— Poezia populară —

Cea mai expresivă latură a folklorului românesc e poezia populară. Născută din sbuciumul frământărilor zilnice ea reprezintă o exteriorizare interesantă a sufletului rural, în care s'a plămădit.

În ea găsești fragmentate toată evoluția istorică-social-culturală a neamului, din ea desprinzi lumina orizonturilor spre cari s'a orientat alungul vremii, descifrezi enigmele spre cari — providențial — tindea.

În genere, poezia noastră populară s'a ridicat la treapta unui gen literar pe care literatura cultă — cu toate acumulările sale — nu-l poate ignora.

Mai mult: aceasta din urmă are lipsă de ea și o condiție esențială a existenței sale e să-și tragă hrana din firele ei pline de sevă.

Poezia populară, pe lângă caracterul său istorico-cerebral, are întâietate și prin atmosfera poetică ce escală, atmosferă pură, naturală, absolut și perfect naturală. Nimic artificial, silit, schilodit, deschegat sau obscur, totul plutește în aureola celei mai curate artă. Gândiți-vă la »Miorița«, la acest specimen de artă rară, la acest giuvaer, cules din profunzimile sufletului rural.

* * *

Oarța de sus, comună în întregime românească, așezată la poalele Codrului, posedă o poezie populară abundentă, de toate genurile. Istoricul acestei comune nu l-am aflat. Voiam să-i fac o monografie, dar mi-a fost imposibil. Am înțeles că trăim încă într'o vreme de ambiții, de desinteresări și a trebuit să renunț deocamdată. Printre poeziile populare am găsit unele de o calitate superioară.

Ar fi interesantă o monografie generală a județului nostru. O monografie detaliată. cu aportul fiecărei comune. S'ar

vedea atunci cât, cum și ce a dăruit fiecare colțișor populat tezaurului național, s'ar vedea întreaga amplificare a sentimentelor cu cari am hrănit năzuințele spre idealizare ale neamului.

Am cules poeziile populare din Oarta de sus și le-am lăsat acolo în arhiva școlii. Ce s'a făcut oare cu ele?

Am început cu colindele. Era în preajma Crăciunului. Le-am strâns cu ajutorul elevilor pe cari i-am stimulat plătind câte 5—10 lei aceluia care-mi aducea o mai frumoasă colindă. Și am găsit printre ele adevărate mărgăritare; îndeosebi una a cărei structură și a cărei armonie se identifica miunurat cu »Miorița«. Am găsit și varianța ardeleană a acesteia, cunoscută de prin manualele didactice :

Trei păcurărei

Cu trei turme de miei . . . etc.

Citez o colindă specific orșană :

Coborît-a, coborît

Din cer Dumnezeu preasfânt

Cu oile pe pământ.

Coborît-a printre nori

Pe un râț numai cu flori.

De văzut cin' l-a văzut

Și cine l-a cunoscut?

Fata mândră la fântână

Cu un urciur de lut în mână.

— Tată eu ce am văzut

Și pe cine-am cunoscut?

Dumnezeu cu oile —

Toate paște florile.

Jidovul s'a mâniat,

Pe toți jidovii-a adunat

Cu securi și cu topoare

Pe Dumnezeu să-l omoare.

Însă Dumnezeu preasfânt

Făcu semn cu mâna 'n vânt

Ochii lor păienjeniră

Pe Dumnezeu nu-l zăriră.

Dumnezeu i-a blestemat

Să nu aibă loc de stat,

Să umble din sat în sat,
Să umble din ţară 'n ţară
Cu hainele subsuoară.

(Auzită dela femeia Iulia Temeşan măr. Zaharia Gavrila a Petri lui Toader; singura care o ştie dela tatăl său mort.)

Melodia care însoţeşte această colindă e foarte frumoasă.

Analizând structura poeziei populare orşene, am clasificat-o în trei categorii:

a) originală, adică aceea care a înflorit localnic, fără alteraţii străine. Ea se cunoaşte după vocabularul special, după nuanţele psihice şi după popularitatea sa. Felul cum s'a născut această poezie e acelaş pe care l-a descris Coşbuc într'un fragment de şezătoare.

Ea e, oarecum, mai mult personală, fictivă şi puţin imperfectă ca formă. Această imperfecţiune se datoreşte poate tocmai faptului că a rămas pe loc, nefiind purtată pe meleaguri psihice străine, cari s'o fi rotunjit, cizelat, etc. Ea devine astfel mai interesantă.

Exemplu, colinda de mai sus care suferă de o clarificare precisă, de o cristalizare definitivă, dar care vădeşte o superioritate artistică aleasă, un spirit de analiză fin şi o selecţionare de material realist.

Poeziile acestea sunt pline de seva erotismului sbuciumat şi foarte puţine sunt de altă factură.

Frumoase şi exemplificative ar fi şi ghicitorile pe cari le-am cules la o şezătoare. Toate încep cu:

Ciumulceii—ceii . . .

(probabil derivate verbale menite să producă confuzie).

Strigăturile sunt mai ample, mai pline, mai sintetice.

Citez: I.

Copiliţă ca o floare
Spune-i badii ce te doare.
De te doare inima
Spune-i că te-a vindeca.

II.

Mândră floare e norocul
Nu răsare în toţ locul
Numa'n vale la izvoare
La fată de gazdă mare.

(Auzită dela feciorul Gavrila Temeşan a Vasilichii — la horă.)

(Auzită dela femeia Clariţa Achim mărit. Temeşan a Lichii.)

b) In categoria a doua ar intra poeziile importate din satele vecine şi înrădăcinate aici. Schimbul acesta s'a făcut

intermediar sau prin flăcâii și fetele așezați aici sau prin împrieteniri, vizite, destăinuirii, etc. reciproce. Deosebirea e anevoioasă, abia sensibilă. După multă străduință am aflat-o. Cele mai multe sunt aduse din comunele Bicaz, Corni, Stremț, dar mai ales Băița.

Natural, poeziei acesteia i se va fi adăugat sau șters multe infloritări și subtilități. Reaccentuez: deosebirea e dificilă și peste această dificultate nu se poate trece fără risc.

Exemplu: Mândru-i rătu n'jelinat,

Ceru-i de stele 'ncărcat.

Poate fi cerul cu stele

Eu știu lacrimile mele.

C'am avut o rujă plină

Răsărită 'ntr'o grădină.

Și-a venit un șarpe mut

Hăpt (chiar) de prin pământ o-a rupt.

Ruja a fost plină de rouă,

Ruptu-mi-o inima 'n două.

(Auzită dela femeia Clarița Achim, care o știe dela o fată din Băița.)

Unele versuri suferă de o rimă inegală:

Bate vântul și-o leagănă

Chica badei cea galbenă...

(Inceputul unui fragment incomplet.)

c) A treia categorie e mai caracteristică. Ea demonstrează elocvent pericolul ce s'a abătut asupra sufletului rural în urma războiului. E o poezie exorbitantă, inferioară.

Vechiul regat, unde orșanii se duc la muncă, și-a revărsat în ea ceva din puhoiul lui murdar, îmbăcșit, recalitrant. Impudicitate sentimentală, pornografia fordată în toate fețele se desfătă în versuri ușoare, cu subînțelesuri ascunse. Reminiscențe de parfumuri sensuale, ecouri frânte din nebulositatea fumurie a cârciumelor subterane de pe la Moreni, a pătat frumusețea poeziei orșene cu pete repugnabile.

Cu timpul poate se vor purifica și va rămânea numai ceea ce trebuie să se eternizeze sub nimbul măreț, feeric al artei.

* * *

In general am vrut să schițez aici în câteva linii, ceva

din sufletul acestei comune, suflet rămas curat în pofida vremurilor.

Am dat aici numai un fragment din ceea ce mi-ar fi format materialul unei monografii și mai ales a unei culegeri de folklor. Să nădăjduim însă în vremuri mai bune.

George Popovici.

Casa culturala în Măieriște

În No. 11 al «Gazetei de Duminecă» cetim, că în comuna Măieriște (Hidig) la 14 Februarie a. c. s'a sfințit casa culturală în mijlocul unor serbări frumoase. Tot atunci s'au ales președinți, patroni, comitet de administrație etc.

Noi cari veșnic ne războim cu delăturarea întunericului și luminarea neamului, ne bucurăm din tot sufletul de așezarea unei noi instituțiuni culturale, care ne va fi de mare ajutor în munca noastră. Felicităm pe cei ce au inițiat și realizat ideia. Am dori ca în fiecare comună românească de pe plaiurile Sălajului să vedem strălucind munca și roadele acestei noi instituții culturale.

Avem însă o nedumerire și ne rugăm să nu fie cu supărare dacă îi dăm expresiune. Am cetit și receptit cu mare atențiune numele celor grupați în jurul Casei culturale din Hidig, fără să găsim și pe *dascălul* din comună, care nu trebuia să lipsească dintre conducătorii acestei instituții culturale, fiindcă el, dascălul, este cel dintâi și cel mai important factor cultural la sate. Nu trebuie să se uite că în cursul ultimilor 7—8 ani, dascălimea Sălajului a dezvoltat o activitate culturală frumoasă în cadrele cercurilor și centrelor culturale etc. în baza căreia are drept să stea între conducătorii instituțiilor culturale. Dacă i-se cere muncă, nu poate fi preferat, ci trebuie să i-se dea și considerația cuvenită în toate cazurile.

Mg.

Pagini de literatură.

Dări de seamă.

C. Kiriteșcu: Printre Apostoli. (București, 1929. Ed. Cartea Românească.) Prețul 80 Lei.

Puține cărți am citit cu atâta plăcere și puține m'au finit legat cu atâta tărie, cum m'a interesat și mi-a plăcut cartea Dlui Kiriteșcu: Printre Apostoli.

N'aș putea preciza ce mi-a plăcut mai mult: umorul sănătos, accentele sentimentale sau felul cum știe prezenta persoanele din cele câteva bucăți cuprinse în volum, cari sunt simpatice cu toate calitățile și defectele lor. Sau poate toate aceste împrejurări contribue ca să facă din cartea Dlui Kiriteșcu o lectură plăcută? Nu știu.

„Printre Apostoli“ cuprinde în total 8 bucăți, despre cari însuș autorul spune că sunt „o povestire de întâmplări din viața școalei române contemporane. O cronică . . . despre lucruri văzute și trăite“.

Eroii povestirilor sunt luați din cuprinderea școalei. Ei sunt zugrăviți ca oameni, nu ca dascăli, cu scăderi și calități umane, cari sunt evidențiate din viața lor de muncitori modești și anonimi, adevărați „apostoli“.

„Domnul Rașcu“, întâia bucată din volum ne prezintă pe un profesor de geografie.

„Scurt, dolofan, greoiu, domnul Rașcu purta mustați mari și favorite potrivite rotund din foarfecă . . . Era îngrijit la haine, veșnic cu vestă de pichet, albă cu picățele albastre scrobite tare și cu o fundă albă, lafă, sub gulerul răsfrând.

Nu l-am văzut niciodată grăbit.

Intră în clasă tacticoș, străbătea cu pas măsurat, totdeauna acelaș, drumul dela ușă până la catedră, se așeza cu băgare de seamă în scaunul profesoral, după ce sufla praful reii sano închipuit, de pe scaun și de pe catedră. Cât ținea ceasul de lecție, nu se ridică din scaun . . . Scotea din când în când, din buzunarul vestei albe, un ceasornic mare de aur

pe care-l privea lung, parcă l-ar fi dojenit că merge prea le-neş . . . Când mai rămânea un minut, două, până la sunarea clopoşelului de ieşire, Domnul Raşcu ne spunea scurt:

Pentru lecţia viitoare, luaţi mai înainte până la locul cutare.

Apoi se sculă şi pornea spre uşă cu acelaş pas măsurat cu care intrase. Exact în momentul când trăgea uşa după el, clopoşelul începea să sune, Nu ne răpise nici-o secundă din recreaţie.

Domnul Raşcu era recunoscut de toţi elevii, ca om bun. La materia ce propunea el nu e rămas niciodată corigent vre-un elev. Niciodată n'a zis vre-o vorbă aspră elevilor. Nici odată n'a pedepsit pe vre-un şcolar. Lecţiile dlui Raşcu erau vesele sau monotone, niciodată însă cu emoţii.

Pe domnul Raşcu îl iubeau elevii. Era obiceiul ca profesorilor pe care îi iubeau şcolarii sau de cari le era frică, să le dea cadouri de ziua lor onomastică. De această manifestare nu se bucura niciodată domnul Raşcu din motivul că îl chema Ioan, iar sfântul Ioan, patronul dlui Raşcu, cădea în vacanţa Crăciunului.

Odată şcolarii au hotărît să repare greşala pe care a făcut-o sf. Ioan, de a-şi aşeza sărbătoarea tocmai în vreme de vacanţa. şi să sărbătorească pe dl. Raşcu la redeschiderea şcolii, după vacanţa de Crăciun.

Zis şi făcut. Elevii adună bani, cumpără un „obiect de artă“: o călimară de cristal, cu un capac în chip de Minervă de bronz şi înşurubată pe un disc de onyx verde, înrămat în bronz.

Patraleá, oratorul clasei, întâia oră ce o aveau cu dl. spune discursul festiv şi prezintă darul. Dl. Raşcu emoţionat mulţumeşte.

Peste câteva zile un elev, trecând prin Hala Vechiturilor, a văzut acolo expus cadoul. Îl vânduse dl. Raşcu.

Elevii nu puteau să-şi dea seama de motivul, care-l va fi îndemnat pe profesor să vândă cadoul. Au părăsit şcoala şi chestia cadoului a rămas acoperită de uitare.

Târziu, după mulţi ani, un coleg îi povesteşte autorului:

„Ce proşti eram! Raşcu era un tembel. Noaptea jucă în cărţi la club şi dormea dimineaţa. De aceia îşi puna orele numai după masă. Erá totdeauna absent cu mintea din clasă căci pe când noi încurcam continentele şi ţările, el îşi recon-

stituia loviturile date și primite noaptea la masa verde, ori făcea combinații pentru seara următoare. Avea și o *codiță* care-l toca de bani. Ți-aduci aminte de afacerea cu cadoul? Cât sânge rău ne-a făcut! Și când te gândești că ne-a vândut călimara, prinosul isvorât spontan din dragoștea noastră curată de copii, ca să-și împace prietena, care-i făcuse o scenă tocmai când îl găsisse la anaghie, din cauza *deveneii* din ajun“.

Timpu! a șters însă pata de pe icoana dlui Rașcu. El a rămas în amintirea autorului tot „omul cel bun“.

În „Nenca Iancu Dărăscu“ ne prezintă un alt tip de profesor, omul cu idei noi, care vrea să reformeze școala, când ajunge director, însă nu poate din cauza colegilor și a Ministerului.

Împutarea cea mai de căpătenie, care i-se aduce directorului Dărăscu eră: că pierde timpul școlarilor și le turbură mințea cu muzica, cu corurile, cu biserica, pentru că la îndemnul lui se formase din elevi cu cor bisericesc, care cântă Duminecă în biserică, iar la Crăciun a cântat chiar la Curtea Regală în fața MM LL; apoi că pierde vremea școlarilor cu instrucția militară, cu părăzile etc, pentru că sub conducerea lui Dărăscu a defilat școala mai întâiu la parade de 10 Maiu etc.

Pentru toate aceste motive Dărăscu a fost în conflict cu colegii și cu Ministerul, iar celebrul Semproniu Sever Trăsăoanul, profesorul de latina, și greacă i-a declarat ritos:

„Elevii noștri nu-și văd de carte, respectabile domnule director dragă. Învață doar să maimuțărească pe oamenii maturi, să se joace de-a cătanele și să facă pe cantorii la biserică. Uite numai eu am pruces să fac o statistică. În anul expirat, media greșalelor la limba latină, respectivă elină, eră de patruzeci de proțente, din care, douăzeci de proțente la gramatică, zece procente la sintaxis și zece procente la lexicon. Anul certa, proțentul eroilor s'a urcat la patruzeci și șapte vrigula, nulla opt, urcarea cea mai însemnată fiind la sintaxis . . . Diriguim pe copii la lezastru, Achivi . . .

Săcăit de colegi, neînțeles de Minișter. dl. Drăscănu e nevoit să dimisioneze din directorat. Ajunge apoi pensionar.

Când moare, în urma carului mortuar merge numai dl. Scoruș director de vacanță a școalei. îmbrăcat în haine de dril alb, cu pantofi de tennis în picioare și un bătrân, modest îmbrăcat, moș Dimitrache. servitorul școalei.

În bucata „Bonifás“ ne prezintă profesorul de franceză Bonifás, pentru care ora de lecție eră un ceas de muncă silnică, N'avea *vocație*.

În „Moș Mitruț“ ne dă figura simpatică a servitorului dela facultate, care ajută pe studenți să dea todeauna examene strălucite și să facă pe profesorul de geologie Demetriu Joanescu să fie foarte încântat de profesorul ce-l fac studenții la materia propusă de el.

În „Schimbarea de guvern“ ne prezintă aspectul corpului profesional unei școli după o cădere de guvern.

Cartea dlui C. Kiritescu e o adevărată comoară de amintiri pentru cititor. Ea evocă în mintea lui anii de elev cu toate plăcerile lor, tipurile de profesori cu păcate și cu calități. Nu ne dă ceva nou. Dar „Domnul Rașcu“ există și azi; soartea lui „Nenea Iancu Dărăscu“ o ajung și azi; „Bonifás“ există și în școala de azi; „Schimbarea de guvern“ se întâmplă și tot cum spune autorul că eră odinioară; „Moș Mitruț“ există aproape la toate școalele secundare și la toate universitățile. Poate sub alt aspect, în alte haine, dar toți există și azi.

Felul cum ni-i prezintă însă dl. Kiritescu, umorul sănătos cu care povestește, sentimentalismul pe care îl plasează la loc potrivit în povestire fac plăcută lectura cărții și fiecare bucată parcă e ruptă din amintirile cititorului.

Pentru că are subiecte vecinice și fiindcă povestește plăcut, frumos și interesant, cartea Dlui Kiriteșcu va fi multă vreme o lectură plăcută pentru orice intelectual.

Apărută la „Cartea Românească“ în condiții tehnice superioare, cartea e atrăgătoare și prin forma sa. Cu o cuvertă simpatică, tipărită cu caractere curate și frumoase, pe hârtie bună, se înbie și prin formă ca să fie citită.

L. Ghergariu.

Pastel de iarnă

Prin pomii înfloriți de nea
 Atârnă țurțurii de ghiață,
 A nins tristețea peste tot —
 Și inima-mi tristă-i și ea —
 Și cât va fi în viață.

Pe sus, un stol de ciori, pribeag
 Croncănesc cobitoare
 Tăind văzduhul cenușiu,
 Tăcut și monoton ;
 Privindu-l te cuprind fiori
 Și albu-i peste tot, — o mare,

In care sufletele noastre
 Se sbat visând la infinit
 Speranțe și iubiri deșarte
 In acest „Tot“ nemărginit.

Nadisul, 16 Ian. 1929.

C. Drăcsineanu-Jiu.

Cununa care sângeră

Temple dărâmate

Idea unui cămin cultural mă obseda mult, încă de pe băncile școlii.

Cuvintele lui Vlahuță: »Dați cărți poporului, dați cărți« răsuna în mine ca sunetul unor clopote prevesitoare.

Aveam chiar câteva cărți bune pentru popor.

Duminea și în sărbători — îmi ziceam, — oamenii se vor aduna în școală. Le-ași infiltra în suflet dragostea pentru cărți; i-ași vaccina, cum ar zice un doctor, cu serele. Poate, astfel voiu recâștiga terenul pierdut. Ezitam totuși, așteptând ceva inexplicabil. In realitate mă temeam să nu mă izbesc de aceeaș stâncă siidătoare.

— Viața cere pâine, — îmi șoptia cineva la ureche. Pâin

— metaforă frumoasă pentru un biet trup istovit ale cărui mâini se întind lacome pentru a frânge fantoma albă, dulce, moale. — Suntem săraci, . . . aceste cuvinte le vedeam scrise cu litere de doliu pe folduri desfășurați, murdari, ai mizeriei.

Trebuia să îngenunchi în fața suferinții — mai ales când intram într'o casă. Sărăcia grozavă mă umilea.

Un pat în care dormiau toți grămadă, o sobă afumată, un scaun două, o masă. Copiii, mai ales copiii, zdrențuiți, cu ochii injectați de foame.

— Ce bine le-a adus acestor oameni unirea? — mă întrebam uneori. — Inconștiența și pripeala, mai ales aceasta din urmă, cu care febrilizează administrația română, îi lasă pradă aceluiași răni. Atâta sânge vărsat pentru ca să se implante în brazdele încă aburînd de el plugul sărăciei, care taie saduri adânci în măduva vieții lor.

Adeseori îi surprindeam gândind departe, cu privirile a-fundate în zarea apusului înecat în taine.

— Era mai bine atunci. . . Cel puțin aveam ce mânca — suspina câte unul.

Frazele acestea, cu subînțelesuri, mă mâniau. — Oh! dac' ași fi putut lua asupra-mi toată mizeria lor, să fi căzut sub povara ei, eu, umilul învățător, bolnav și visător. . . Cine știe cât sânge va mai îmbrâna pământul până va birui dreptatea? . . .

Intr'o zi întâlni o femeie. Plângea. Un copil îi smârcnia sânul livid, lăbărțos. Am oprit-o.

— Imi mor copiii de foame, — îmi spuse. — Sunt singură. El a murit în războiu.

Am scos singurii bani pe cari îi aveam. . .

— Ia-i, — i-am zis, — cumpără pâine copiilor tăi.

Ea se repezi să-mi sărute mâna. Mi-am retras-o încet, zâmbind. . .

I-am strâns într'o Duminecă la școală. Am cotrobăit toate ulițele satului, toate casele, rugându-mă, implorând. — Le-am explicat rostul unui cămin cultural.

— Va fi o mângăiere pentru Dvoastră, — spuneam. — Duminecă în loc să stați tolăniți pe lângă șanțuri, veți veni aci și eu vă voiu ceti. Vom avea ziare, reviste, cărți. Nimic nu se va petrece în lume fără să nu știm și noi. Cu câtă mulțumire, cu câtă seninătate veți ieși de-aci.

Era liniște deplină, mormântală. Frazele mele vibrau sonor. — Vă învoiți? — întrebai.

Aceeași liniște încremenită. Privirile îmi plutiau pe deasupra lor. Sunt sigur că erau triste, rugătoare, desperate.

— Răspundeți! — zisei a doua oară.

Nimic... Părea că umbra unor morți, așezați în sicrie simetrice și-au atârnat privirile înghețate spre mine.

Deodată unul se scula, privi spre ușă, își duse mâna la frunte și încet, cu pași de stafie, se strecura afară. Rând pe rând, tăcuți, îngândurați, ceilalți îl urmau. Rămăsesem singur. Ascultam cum se pierd. Sinistru convoi înfășurat în giulgiuri mortuare.

Singur, printre ruini de temple dărâmate.

* * *

Dar într-o dimineață... Oh! dimineață aceea cu învăpăieri de soare cald, cu neguri nebuloase plutind ca o cunună deasupra colinelor împădurate.

Afunci din pieptul meu șubred înfloriră cele dintâi picături de sânge, boabe calde, svăcnitoare, stropi sticloși, aprinși scânteind, mici boabe de iacint, fe albul închegat al flegmei. Se scuseră din prisosul plămânilor istoviți, scrijelați, zdrențuiți, primii soți pe cari moartea mi-i trimitea.

Îmi apăsați mâinile pe piept. Un plâns ușor mă înăbuși. Și lacrimile îmi podidiră ochii, fața, gura. Cunună mea sângera.

Și soarele scânteia strivind în stropi de aur norii răslețiți.

* * *

Noapte albă, par'că cineva, — un visător, — ar fi stropit cu alb de zăpadă văzduhul. Stelele sclipeau din gene mărunte. Treceam pe uliță și pe albul acela curat lăsam dăre roșii pătându-l.

Noapte îmbrăcată în superbă rochie de mireasă, noapte pe fruntea căreia scânteie cunună sacerdotală a astrelor diamantine, noapte sfântă, divină noapte, iartă-mă că ti-am pătat frumusețea virgină cu stropii aceștia murdari.

Prin palatul tău și tănuite, cu trepte mărețe, cutreier înflorindu-ți aureola cu sfărâmituri de diamante. Omule, cum murdărești cu suferința ta splendoarea naturii...

George Popovici.

Revista revistelor

Idioți... Savanți

Medicii cu renume mondial au constatat că există indivizi idioți, imbecili, săraci de duh, cari dovedesc aptitudini deosebite, speciale, disproporționate cu starea lor intelectuală. Acest bagaj intelectual, la aceste ființe monstruoase, cu capul cat banița, cu privirea rătăcită, stupidă, cu spatele încovoiate, se mărginește la următoarele: facultatea aritmetică, muzicală, o memorie specială, facultatea de a imita, de a desena, de a picta, de a juca, (mai cu deosebire șah).

În sprijinul acestei aserțiuni ciudate, vom cita mai multe cazuri de idioți savanți / Central University Library Cluj

Doctorul Howe descrie cazul unui idiot care abia putea să rupă câteva rânduri, dar care calcula ca o repeziciune extraordinară. D-rul Atkison cunoștea o femeie idiotă care avea unica plăcere să facă probleme pe dinafară (mentalicește).

D-rul Ireland a văzut un copil idiot din Darlswood, care înmulția cu iuțeală fulgerului un număr compus din 3 cifre, cu un alt număr compus tot din 3 cifre.

Iedediah Buxton, un Englez născut în 1702, în copilăria sa era foarte stupid, așa că nu fusese în stare să-și scrie propriul său nume; la nici o epocă a vieții sale n'a putut avea mai multă minte decât un june de 10 ani. Totuș era un calculator excelent.

Colburn, născut în 1804, a fost expus în public dela vârsta de 6 ani, făcând calcule uimitoare. Totuși n'a fost capabil niciodată să învețe ceva. Dasc, un german, era stupid cu desăvârșire. Făcea calcule uimitoare. În timp de 54 secunde înmulția pe dinafară 79.532.853 cu 93.758.479. Mondeux, un francez, fiul unui pădurar, nu știa nici să scrie, nici să cetească, nici să cifreze, era incapabil să memorizeze un nume sau o adresă, dar în câteva minute deslega orice orice problemă.

Din cele înșirate mai sus reiese cu claritate că la idioți există o putere extremă de calcul mental, că aceasta aptitudină este instinctivă și congenitală și în fine, că e datorită unei creșteri enorme a puterii vizuale a centrilor vizuali.

Muzica e mai mult senzuală decât intelectuală; deaceia degenerații, idioții și imbecilii (unii) posedă facultatea muzicală.

D-rul Trélat a cunoscut o femeie idioată, dotată cu un talent muzical deosebit. Vocea ei era foarte justă, ținea minte vorbele și melodiile. Morel descrie cazul unui tânăr idiot, care era perfect toboșar.

Și la acești idioți savanți se constată, că aceasta aptitudine e congenitală și se datorește unei remarcabile memorii auditive.

Morel vorbește de un idiot care nu știa să numere nici până la 20, dar care, în schimb era capabil să spună mecanic toți sfinții din calendar.

Fabret cunoștea un idiot care știa pe dinafară ziua nașterii și a morții tuturor persoanelor celebre.

Aceste exemple de memorii speciale sunt numeroase.

Toți acești bolnavi sunt degenerați.

Imitațiunea se manifestă uneori sub o formă simplă, alteori însă sub o formă remarcabilă pentru a constitui un adevărat talent. Se citează cazul unui idiot, inzestrat de o putere extraordinară de imitație a suntelor. El imita perfect cântecul pasărilor, glasul animalelor domestice, șgomotul ferestrăului etc.

Altul, cu ajutorul desenului de pe o batistă construia o corabie în miniatură, atât de exact încât nu lipsia nici un cuiu, nici o funie, care să nu fi fost la locul lor.

Gottfried Min era un idiot care desena și picta pisici așa de bine, încât ajunsese să fie celebru și să fie botezat Rafaelul pisicilor.

S'au găsit idioți cari erau șahiști de forță.

Cât despre aptitudinea de bufoniere se știe că mai toți regi din antichitate aveau câte un bufon la Curțile lor. Mai toți bufonii au fost nebuni.

De asemenea mulți savanți se întreabă dacă tot în aceste categorii de idioți savanți ar trebui să fie clasat și Heineken, un copil care a murit la vârsta de 4 ani, așa că nu

se putea constata slăbiciunea sa mentală. Acest copil era minunea vremii sale (1721—1725). La vârsta de un an el cunoștea principalele evenimente ale pentateuchului, știa toată istoria sacră la 2 ani, și la vârsta de 3 ani cunoștea pe de rost istoria și geografia modernă și antică.

El cunoștea pe lângă limba latină și franceză.

În rezumat toate aceste aptitudini enumerate constau dintr'o mărire a puterii vizuale și auditive. Acești indivizi idioși nu sunt inventatori, ci numai niște imitatori, niște copiiști atât în domeniul muzicii cât și al picturii. La ei aptitudinile se dezvoltă foarte precoce-probabil ca centrele acestea cerebrale sunt foarte dezvoltate.

(«Revista Asoc. Inv. Mehedințeni»).

D. Cemescu-Greci.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cine simte românește, să citească scrisoarea până la capăt

Frate Române !

Atât debaterile din Camera deputaților, cât și întreaga presă din București credem, că v'au lămurit în deajuns asupra presei din Basarabia.

Presă din Basaraaia scrisă toată în limba rusă «în loc să romanizeze din nou provincia o rusifică. În orice caz înfrăține pentru cetitor, fie rus, fie mai ales, român, o continuă atmosferă rusească. Fiindcă nimic nu crează și nu întreține o atmosferă ca vorba scrisă zilnic. Lucrurile acestea detestabile, rușinoase și desonorante pentru români ar trebui odată să ia sfârșit. În ce chip? Prin crearea unei prese regionale basarabene în limba românească».

Iacă de ce un grup de români din Ismail (Basarabia) a hotărât să editeze o revistă săptămânală în limba românească care revistă primul an va fi distribuită în mod grătit prin toate colțurile Basarabiei.

Revista nu va publica nici un articol cu caracter politic și se va ocupa numai cu: răspândirea culturii naționale în toate păturile sociale; va lupta pentru întărirea, spiritului național și celui de solidaritate; va lupta pentru dărămarea ideilor ce numai spre binele României nu pot fi; va mai lupta pentru răspândirea culturii cu caracter agricol, piscicultor etc. etc.

Ideia este frumoasă și nimeni nu o să ne-o poată contesta.

Un singur lucru strică, ca de obicei, căci: cei ce vor, nu au bani; iar cei ce au bani, nu vor.

Cu sprijinul însă a tuturor bunilor români, vom înlătura această cauză.

Dacă din toată Țara vom găsi un număr de 5000 aderenți, cari s'ar abona la revista noastră și ne-ar plăti abonamentul de 300 lei pe an, iar unii ar contribui și cu scrisul, am avea posibilitatea cu toții să sprijinim cauza Românească în Basarabia; iar administrația revistei ar putea să distribue revista grătuit în toate colțurile Basarabiei.

Frate Române! Nu uitați că, 300 lei costă mai puțin ca cei 800.000 viteji căzuți pe câmpul de onoare! Nu uitați, că cu toți trebuie să aducem o mică jertfă pe altarul nostru național.

Credem, că n-o să uitați!

Credem, că abonându-vă și îndemnând și pe alții (prieteni și subalterni) la acest lucru,—ne veți da concursul, să înfăptuim această operă mare.

Plătind abonamentul pe un an și primind revista noastră veți cunoaște Basarabia, fără să vă deplasați; veți da posibilitatea și unui basarabean să se adăpe la cultura națională — fără să plătească acum, când nici nu are de unde.

Frate Române, Nu uitați, că e puțin să te gândești; e puțin să vrei căci pentru a fi de folos trebuie să acționeze și să aduci jertfa chiar azi. De o lași pe mâine, cu siguranță uiți.

Ad-ția revistei «Viața Basarabiei»

P. S. Listele de abonați, costul abonamentului cum și articolele se vor trimite: D-lui Anfim Boghea, directorul revistei «Viața Basarabiei» Ismail str. Al. Cuza, No. 65.

Abonamentul se poate plăti și în rate a câte 100 Lei Revista va începe să apară dela 1 Martie a. c. Deci bunii români sunt rugați să se grăbească de a ne da concursul.

Spicui. Note

Idealul și realizarea. — O problemă aceasta, care, dacă în trecut nu ne-a preocupat, sau numai puțin, în viitor trebuie să fie un obiect de discuție vie în toate întrunirile noastre dascălești. Autorul M. Delaborcea arată în mod convingător, că copiii, dela cea mai fragedă etate a lor au mare lipsă de sollicitudinea noastră, a celor mari, pentrucă să crească și să se desvolte în mod natural. Primele cunoștințe și îndrumări pe cari copiii le primesc în viață provin dela mamele lor. Tot ce aud și ce văd se înregistrează în mintea lor și toate acestea formează puncte de plecare pentru îndemână minții copilărești. Chiar pentru acest motiv, trebuie să îngrijim, ca copiii să afle numai ceea ce trebuie să știe și mai mult nimic.

Primele modele ale copilului sunt părinții săi: copila imită pe mamă-sa, iar copilul împrumută mișcările și vorbele tatii. Părinții în fața copiilor, nu grăesc decât dreptate, ei sunt izvorul nesecat al tuturor nădejdelor și bucuriilor. Nici o iubire nu este atât de simțită ca dragostea părinților cu care își încunjoară copiii. Și aceasta dragoste îi călăuzesc pe ei până la ușa grădinei, a școlii primare.

Colaborarea familiei cu școala trebuie să înceapă înaintea intrării copiilor în școală. Părinții își vor aminti cu bucurie de anii de școală, de copilărie, de camarazi și de dl învățător, vor citi copiilor din cărțile de școală frumoasele povestiri și poezioare, cari vor impresiona mult pe copilași și în acest fel aceștia abia vor aștepta să fie și ei școlari.

Interesul părinților de viața școlară a copiilor lor, nu trebuie să înceteze nici după ce vor deveni aceștia școlari. Comunicarea reciprocă a constatărilor învățătorului și părinților va produce colaborarea efectivă a familiei cu școala.

Opera educativă a acestor doi factori: învățători și părinți, trebuie să meargă mână în mână, ca să creeze un mediu indispensabil dezvoltării copiilor sub toate raporturile, căci dela aceasta va depinde calitățile cetățeanului de mâine.

Până aici idealul.

Realitatea însă se prezintă cu totul sub alt raport.

Între familia și școala de azi nu există nici o colaborare, sau în cel mai bun caz nu în așa măsură, ca aceea să se poată numi colaborare.

Părinții dau prea puțină atențiune înclinărilor și pornirilor rele ale copiilor lor; supraveghierea continuă lasă încă mult de dorit, ba sunt părinți cari își chiar gonesc copiii și aceasta ca să scape de zgomotul ce produc aceștia prin jocul lor copilăresc și nevinovat. Acești copii apoi devin destrăbălați și ajungând în societatea celor mai buni, îi infectează și pe aceștia. E foarte natural că, acești copii destrăbălați, ajungând în școală, nu prea se supun disciplinei, ordinii; limitându-li-se libertatea, ocolesc mai bucuros școala, stând zile întregi numai pe drumuri.

Sarcina grea de a îndrepta toate aceste rele, cade asupra învățătorului. Dar stărpirea atâtor năravuri rele, în loc să provoace mulțumirea multor părinți, pe aceștia îi supără chiar măsurile de îndreptare a învățătorului. Și această supărare apoi dă naștere multor conflicte între învățător și părinți, din cari conflicte pe urmă rezultă căderea prestigiului învățătorului, pe care în fața copiilor părinții îl desconsideră.

Îndreptarea acestor manifeste păgubitoare și unuia și altuia, iarăși cade în sarcina învățătorului. Noi, apostolii modești ai școlii trebuie să aflăm calea, care să ne conducă la atingerea rezultatului dorit: altoirea vlăstarelor ce vor primumeni mâine societatea de azi.

Iată deci de ce am spus la începutul acestui articolaș, că problema creșterii ideale a copilului trebuie să ne preocupe de câte ori numai ne întrunim și discutând să aflăm puntea pentru soluționarea cât mai eficace a acestei probleme atât de importantă: adevărata colaborare dintre familie și școală.

(»Școala și Familia de mâine«.)

Simion Oros.

Administrația școlară.

Unde vom ajunge ?

Când cineva întreprinde o lucrare trebuie să știe mai înainte ce să facă, cum să dreagă ca să-și ajunge scopul visat.

Noi în activitatea noastră școlară încă ne nizuim a ne ajunge scopul muncii noastre care este: deșteptarea și luminaarea poporului. Dacă vom munci serios, numai așa îl vom ajunge. Pentru acest scop ni-s'a pus în ajutor, conferințele didactice, centrale și cercurile culturale, — adunări diferite și comitetele școlare.

Sunt însă în viața noastră multe și multe activități la care, — odată începute — ar fi bine să stăm un minut două de socoteală, să ne întrebăm mai serios, cum ar fi bine să procedăm, ce mijloace să folosim, dacă voi face așa, sau așa, unde voi ajunge? Iată o mare întrebare, care fără voie îți dă de gândit, te cutremură. Și noi învățătorii de-aceste avem multe și, numai contribuind cu toții cu un sfat sau îndrumare, le-am putea mai ușor duce la bun rezultat.

Totul s'ar putea face pe cale de publicație în revista oficială, a noastră a învățătorilor, unii cerând sfaturi, alții propunând fel și fel de chestiuni legate de viața noastră de apostolat.

Eu unul voiesc acum a aduce în discuție chestiunea Comitetele școlare, — la care este chiar bine-venită întrebarea de mai sus. — Dacă vom lucra și pe mai departe ca până acum, atunci cu comitetele școlare unde vom ajunge?! Dar ce zic eu?

Pentru ce chiar o așa întrebare care te pune pe grigi? Doar noi știm că dela data apariției în Monitorul Oficial No. 78 din 24 Iulie 1919, sub răposatul în D-nul Fericitul Ferdinand I. a — Decretului — Lege pentru înființare Comitetele școlare, a trecut o vreme de muncă pentru ele — s'au dezvoltat — s'au condus; dar azi cu regret putem constată că merg spre decadență. Atunci au fost primite, de toată înțelec-

tualitatea didactică cu bucurie, căci prin ele s'a pus bază unei noi instituțiuni în viața noastră școlară, prevăzându-se prin ele un nou viitor mai strălucit al învățământului. Și aveau tot dreptul să-se bucure. Căci după ce să-te poți ascunde mai bine de privirile dușmănoase a celor amendați, ca în spatele unei bune delagațiuni. Școala — dacă ai avea un bun comitet — ar avea la timp combustibil ar fi bine curățită, — ai avea frecvență regulată la școală, în activitatea culturală ai avea un bun sprijin, sătenii ar ajungă ai înțelege rostul etc. etc. Dar ce folos, să mai definim marele rol ce-l îndeplinește un astfel de comitet școlar. Căci din lumea această ideală, revenind la realitate nu numai că n'ai poftă să mai faci nimic, te amărăști și fără voie exclami «Doamne unde voi ajunge? Te-ai lovit de cruda realitate și parcă te-ai trezit dintr'un frumos vis după care-ți pare rău.

De ce nu sunt atunci astfel Comitetele școlare? Răspuns vom avea, pentru că așa cum le înțelege țăranul nostru și, cum se achită de indatorirea de membru în comitet, nu numai că n'au nici un rost, dar te mai îngreună în muncă; prin faptul că trebuie să îndeplinești multe și multe formalități ca lucru în registre — gestiunea trimestrială și anuală — de vreme ce ești »ex ofio« secretarul comitetului școlar. Activitatea comitetului școlare la diferitele adunări ce trebuie să se facă, se mărginește la aceia, că dacă-l întrebi îți răspunde ori care membru un »da« sau »nu« iar de desbateri nici vorbă nu poate fi, căci desbătând o hotărâre se iau la ceartă — își aruncă numai vorbe — arătându-și mânia asupra preotului, învățătorului, primarului sau altcuiva.

O hotărâre bună nu se poate face. De la cine să-se aștepte mai mult? Învățați cu eforturile școlare la mulți chiar nu le convine căci mai inanițe ca membru în eforie mai primeau câte ceva dar acum nici măcar un pain, un tutun sau o flișcă de rachiu, pentru care ar lucra mai bucuros. Azi a fi membru în comitet nu-i lucru rentabil. Este o sarcină onorifică, fără însemnătate la cei »mulți« iar de ei considerată numai ca o greutate pusă pe umerii lor încercați. Însemnătatea școlii nici până acum cei mai mulți nu o cunosc. Ura contra oficianților publici dela cel mai mic până la cel mai mare, li-se manifestă în tot locul, prin vorbe sau fapte. În comitet unii se arată complet dezinteresați, chiar și dacă are copiii de școală

un mare grijă poartă că vor suferi de frig sau alte tempestăți împreună cu ceilalți și învățător. Ba chiar mai repede face intrigă cu sătenii, spunând că primarul e vinovat așa . . . învățătorul într'alt chip iar pădurarul n'a dat lemne destule ; și mai știu eu ce. !

Dar destul ! Nu trebuie o mai tristă oglindă a actualității. Sunt adevăruri triste, cari ar trebui meditate. Ne place a-ne mândrii cu țăranul nostru, — și cu drept cuvânt — dar — »între noi fie vorbă« — mai are el pe lângă multe laturi bune și câteva mai slabe, cari însă nu sunt din firea lui-ci le-a însușit acum în timpurile din urmă petrecând prin alte țări, cu felurite neamuri, cu deosebite firi și apucături. Iată tot ce puteau constata despre comitetele școlare lămurind astfel întrebarea din capul acesteia.

Ce este de făcut, unde vom afla scăperea ? Cum vom putea reinvia iarăși activitatea — de dorit — a Comiteteleor școlare.

Iată un nou subiect care ar fi de dorit a-se trata, ca fiind unul care interesează pe toată dăscălimea, de unde apoi s'ar putea extrage noi metode de procedare în curățire și îndepărtare multor lacune — ivite pe acest teren, care pe zi ce merge — se fac tot mai rele.*

Firminiș

Vasile Boieș inv.

*) Notă. Publicăm unele părți din articolul de mai sus deși nu împărtășim ideile pesimiste ale tânărului învățător cu privire la activitatea și rolul comitetelor școlare, cari sunt bine definite și precizate în Regulament. O facem totuși, mai vartos ca să dăm teren pentru a prinde unele ecouri din activitatea com. școlare. Comitetele școlare, fiind o instituție cu caracter pur administrativ, acționează în cadrele rigide ale legilor și ordinelor, astfel nu trebuie să ne așteptăm la minuni pe urma activității ce-o desfășoară. Învățătorul fiind însă *centrul activității comitetului*, prin un tact potrivit, pricepere și înțelepciune va putea vărsa sevă de viață în toți membrii comitetului. Într'un număr viitor vom desvolta mai pe larg acest subiect. — Am dori însă, să mai primim păreri asupra activității și misiunii comitetelor școlare, pentru a putea da o cât mai clară precizare chestiunii. D. M.

Note și Observări.

Importanța repetițiilor.

Ca învățământul să fie cu adevărat bun și să corespundă tuturor așteptărilor, trebuie să aibă în vedere anumite cerințe didactice și să se facă în modul cel mai sistematic și potrivit necesităților vieții. Și chiar în aceste puncte esențiale se fac cele mai mari greșeli. Lumea de azi obișnuită să le facă toate în pripă, nu-și dă răgaz să se oprească la o muncă migăloasă și ordonată. Urmarea este stăruința tuturor de a se degaja cât mai curând de munca, ce li este încredințată, fără a se preocupa de modul executării și atingerea acopului. Este natural dacă și rezultatele sunt ca și munca, lipsite de adevărata valoare roală.

Aceste fenomene triste se pot constata într'o măsură oarecare chiar și în învățământ, unde și cele mai mici abateri ori neglijințe lasă urme detestabile.

De astă dată ne vom ocupa la acest loc numai de importanța repetițiilor în învățământ. Scopul lor este deprinderea, înțelegerea și aplicarea materialului predat. Fără aceste trei condițiuni cunoștințele nu se pot fixa mai stabil în sufletul elevilor, și nu se pot utiliza în viață, la care se reduce toată munca noastră. Cu cât examinăm mai mult un obiect cu atât îl cunoaștem mai bine și cu cât ne vom folosi mai bine de repetiția cunoștințelor, cu atât le vom asimila și fixa mai trainic în suflet. Am experimentat cu toții, că cunoștințele nerepetate evaporază ușor și curând, fără nici o urmă.

Repetițiile se împart în trei categorii și anume: repetiția unei lecții, a unei grupe de cunoștințe și a întregului material dintr'un obiect de învățământ. aceste două din urmă se mai numesc și recapitulări. Ne vom ocupa cu ele pe scurt.

Fiecare *lecțiune*, care natural trebuie să fie predată bine și metodic, în ora următoare va fi examinată și deprinsă și numai după ce ne-am convins, că este înțeleasă și bine fixată în sufletul elevilor vom trece la lecția nouă. Altcum rămânem

la ea până când va fi suficient asimilată. După ce am terminat predarea unei *grupe de cunoștințe* înrudite, urmează repețirea și deprinderea lor. Repețirea *materialului dintr'un obiect* se face după ce s'a exhaustat materialului întreg, de regulă la sfârșitul anului școlar.

Repețirea unei grupe de cunoștințe și a materialului întreg se face din două puncte de vedere, al *asimilării* cunoștințelor și al *aplicării* aceluia.

În decursul repețirilor învățătorul se va strădui cum să completeze toate lacunele și să clarifice cunoștințele obscure și dubioase.

Mulți dintre învățătorii noștri comit mare greșeli în jurul repețirilor. Predau lecțiile una după alta ca la universitate fără ca să le examineze și deprindă în orele următoare, ori nu fac la timpul său recapitulările pe grupe și a materialului întreg. Urmarea este că elevii abia rămân cu idei palide și obscure asupra celor învățate. Examinându-i nu pot da un răspuns satisfăcător. Cunoaștem nenumărate cazuri concrete. Aceasta întrelăsare compromite întreagă muncă învățătorului, fie ea altfel ori cât de sistematic și temeinic făcută, pe când repețirile dau aspect favorabil chiar și unui învățământ mai slabuț.

Cunoscând aceste condițiuni de îndreptare și perfecționare a învățământului, să ne folosim de ele și să avem pururea vedere vechiul proverb, că »repetitio est mater studiorum«.

I. Mango.

Dei vei vedea un viteaz pe câmpul de luptă, sau în împărăția spiritului ori de vei întâlni vre-un stăpânitor în imperiul gândurilor și al descoperirilor, să știi că el a avut o mamă distinsă

CARMEN SILVIA.

Activitatea extrașcolară.

Activitatea Centrelor Culturale

Din procesele verbale ce ne stau la dispoziție putem prezenta următoarea dare de seamă asupra activității Centrelor Culturale din județul nostru în lunile Oct., Nov. și Dec. 1928.

Constatăm, că dnii conducători depun eforturi mari și cu încetul încep să atingă scopul ce urmăresc Centrele Culturale abstrăgând dela unii conducători mai puțin zeloși.

1. Conferințele s'au ținut în luna **Octomvrie** după cum urmează :

În *Ariniș*, *Curitâu*, *Cehul-Silvaniei*, *Gălpâia*, *Jibou*, *Satu-Mic*, *Supurul de jos*, *Tășnad* și *Buciumi* câte 2 conferințe în 26 și 27, despre »Republica Cehoslovacă« și »Aniversarea alipirii Dobrogei«; conferențieri: V. Șimon, R. Șipoș, P. Miclea, Macedon Olar, D. Ilea, P. Pop, G. Bălaj și I. Știrbu.

2. În luna **Noemvrie** : În *Ariniș*, G. Șimon ține conferință despre »Țările Românești înainte de unire«; în *Buciumi*, M. Maxim despre »Varlaam și Iosafat« și Ioan Știrbu despre »Țările Românești înainte de unire«; în *Curitâu*, Romul Șipoș ține 2 conferințe : »Luptele Românilor cu Turcii« și »Țările Românești înainte de unire«; în *Cehul-Silv.*, se țin 2 conferințe despre »Cultura ca mijloc pentru consolidarea țării« de Paul Miclea și »Economia rațională« de G. Mitrea; în *Dindești*, Șt. Sestac despre »Obligativitatea învățământului primar«; în *Gălpâia* s'au ținut 2 conferințe despre »Românii în lupte cu Turcii« și »Țările Românești înainte de unire« de M. Olar; *Halmășd*, »Țările Românești înainte de unire« și »Românii în lupte cu Turcii« de G. Gălgău; *Satu-Mic*, »Țările Românești înainte de unire«, conferențiar I. Varhaniovski; *Supurul de jos*, o conferință de P. Pop despre »Țările Românești înainte de unire«; *Tășnad*, Gh. Nichita ține o conferință în 25 despre »Țările românești înainte de unire«; *Tihău*, »Insemnătatea votului obștească« de T. Moldovanu.

3. În luna **Decemvrie** : În *Ariniș* se țin 2 conferințe la

6 și 27 despre »Românii în lupte cu Turcii« și »Neamurile venite între noi mai târziu« de Gh. Șimon; în *Buciumi* s'au ținut 2 conferințe despre »Inceputul creștinismului« de Maria Oros și »Românii în luptele cu Turcii« de I. Știrbu; în *Bădăcin* s'au ținut conferințe la 9 și 23 de Gh. Pop despre »Neamurile venite între noi mai târziu« și »Țările Românești înainte de unire«; în *Crasna* s'au ținut 2 conferințe la 9 și 27 despre »Soartea românilor în Austro-Ungaria și Rusia« de A. Iepurean și »Românii în lupte cu Turcii« de I. Benedek; în *Curitau*, Romul Șipoș ține 2 conferințe în 16 și în 27 despre »Neamurile venite între noi mai târziu« și »Soartea Românilor în Austro-Ungaria și Rusia«; *Cehul-Silv.* în 1 și 9 »Unirea Principatelor« de P. Miclea și »Țările Românești înainte de unire« de G. Mitrea; *Dindești*, Ștefan Șestac ține vorbire despre »Relele de azi sunt datorite războiului mondial«; *Gâlpăia* s'au ținut 2 conferințe la 16 și 27 despre »Neamurile venite între noi mai târziu« de C. Oprescu și »Soartea Românilor în Austro-Ungaria și Rusia« de M. Olar; *Halmășd*, în 9 și 30 despre »Votul obștesc« de Ioan Gâlgău și »Cinstirea moaștelor« de Gavril Gâlgău; în *Hodod* conferințele s'au ținut în 9 și 30 de Simion Budea despre »Votul obștesc« și »Țările Românești înainte de unire«; în *Jibou* la 1 Dec. D. Ilea ține o conferință despre »Trecutul și suferințele neamului Românesc«; *Moftinul-Mic* 2 conferințe în 1 și 30 despre »Unirea Transilvaniei« și »Neamurile venite între noi mai târziu« de Ioan Rațiu; *Satu-Mic*, Iosif Varhaniovski ține 2 conferințe la 9 și 30 despre »Românii în lupte cu Turcii« și »Neamurile venite între noi mai târziu«; în *Tășnad* s'au ținut la 9 și 27 despre Explicarea broșurei G. Tulbure: »Când umbla Dzeu cu Sânt-Petru pe pământ« de Ican Filip și »Românii în lupte cu Turcii« de Gh. Nichita; în *Țihău* se țin 2 conferințe la 9 și 23 despre »Relele de azi sunt datorite războiului mondial« și »Pregătirea nutrețului pentru vite« de T. Moldovan și în urmă la *Vășad* în 9 Ambroziu Sabou ține conferință despre »Votul obștesc« și Emil Pop în 27 despre »Țările Românești înainte de unire«.

Darea de seamă despre activitatea Centrelor Culturale în lunile Ianuarie și Februarie a. c. va urma în numărul viitor.

Activitatea Cercului cultural „Porolissum“

În ziua de 3 Martie 1929 cercul cultural »Porolissum« și-a început activitatea sa culturală în comuna Moigrad.

Cu toate că încă domina frigul năpraznic al iernei, totuși în această zi de înălțare sufletească pentru noi apostolii, Dumnezeu a știut cum să ne mângăie trimițând razele binecuvântate ale soarelui, par'că a vrut să lumineze, să ne dea mai mult curaj și virtute pentru izbânda noastră apostolească. Într'adevăr că toți învățătorii din cele cinci sate: Ortelec, Gârceiu, Mirșid, Moigrad și Brebi care aparțin cercului cult. »Porolissum«, văzând impozantul munte, unde odinioară era vestita cetate Porolissum, nu se putea ca să nu-și aducă aminte de acele vremuri sau să facă numai așa o mică privire asupra istoriei ca să constate prin câte și mai câte a trecut și poporul acesta Românesc.

Și atâta era destul ca să ne întărâtăm la munca ce ne așteaptă. Și astfel fiecare pătruns în sufletul său de mărețiile strămoșilor noștrii și-a dat seama că trebuie să muncească numai și numai pentru binele acestei națiuni, după cum se vede mai jos:

Programul: De dimineață tot corpul didactic aparținând cercului cultural și un numeros public, au luat parte la serviciul religios. Imediat după terminarea serviciului religios, poporul a mers la școală unde s'a ținut ședința culturală.

Într'o sală fixită de oameni și femei cu fețele lor de Daco-Romani, dl Iuliu Cărpineanu, președintele cercului cult. printr'o elocventă cuvântare a știut încă dela început ca să atragă bunăvoința poporului, vorbindu-le despre prezența noastră pe acele meleaguri, iar dl Gheorghe Savu învățătorul din loc prin cântecele, poeziile și monoloagele executate cu multă măiestrie de către elevi, a putut arăta poporului că în școală se muncește într'adevăr.

Au mai vorbit: dl Lazăr Cosma inv. din Gârceiu, despre »Insemnătatea și îndatoririle votului obștesc« scoțând în relief că votul să fie privit ca o medalie de aur care a fost

câștigată în războiu; apoi dl Ilie Ariciu din Brebi despre »Relele de azi sunt datorite în mare parte războiului mondial«.

La urmă Dl I. Cărpineanu a mulțumit poporenilor pentru participare, iar adunarea întreagă a strigat: »Trăiască învățătoria română!

După amiază s'a ținut ședința intimă. Conferința didactică: »Importanța desemnului geografic« și lecția practică: »Moldova, urmată de desemn« cu cl. III-a de învățătorul din loc. La critică, după toate comentările făcute de întreg corpul didactic s'a declarat atât conferința cât și lecția practică de bune. — Ședința viitoare s'a fixat la Gârceiu la 14 Apr. 1929.

Gârceiu, 10 Martie 1929.

Lazăr Cosma,
inv. dir. Gârceiu.

BCU Cluj / Cluj University Library Cluj

O Viață regulată garantează un viitor fericit.

WALPOLE.

Nu sunt decât trei soiuri de oameni; unii, cari slujesc lui Dumnezeu, fiindcă l'au găsit; alții cari se străducesc a'l căuta și fără a'l fi găsit. Cei d'întăiu sunt înțelepți și fericiți; cei din urmă sunt nebuni și nefericiți; cei din mijloc sunt nefericiți și înțelepți.

GOETHE.

Ș T I R I

Dorim tuturor colaboratorilor abonaților și prietenilor noștri sărbători fericite.

— **Improprietărea învățătorilor.** Conform art. 159 din legea învățământului primar, învățătorii definitivii din județul Bihor, Sălaj, Sătmar, Maramurăș, Odorheiu, Ciuc, Treiscaune, Murăș, Turda, Hunedoara (Ardeal), Vijița, Vascăuți, Coțmani, Zastava (Bucovina), Cetatea-Albă, Hotin, Ismail (Basarabia), Durostor și Caliacra, (Dobrogea), dacă nu sunt originari din aceste județe vor fi improprietăriți, din caz în caz, unde este pământ, în localitatea unde servesc sau pe o rază de 4 kilometri, Lotul va fi de 10 hectare în Basarabia, Bucovina și Dobrogea și de 10 jugăre în Transilvania.

— **Permisele de radio.** Autorizațiile de instalări de radio în viitor se liberează de Dirigintele Oficiului P. T. T. Zălau, pentru întreg județul Sălaj. Doritorii de a obține astfel de autorizații vor anexa pe lângă cerere și un act de bună purtare și actul de naționalitate.

Autorizațiile se eliberează imediat contra depunerii taxei reglementare.

— **Scutirea de dare a caselor nouă.** După vechea lege din Ardeal, casele cele nouă erau scutite de dare timp mai îndelungat. O astfel de lege sa votat și pentru România de după războiu, dar ea cuprindea și un articol paragraf, care sileșto pe om se cerea dela București scutirea de dare. Că și cum cei din bucurești ar știe mai bine ca cei din comuna mea, mi-am făcut o casă nouă, Urmarea acestei dispoziții rele a fost, că administrațiile financiare sileau și silesc și pe cei cu casă nouă să plătească darea de casă. Un cetățen necăjit a făcut apel la Tribunalul din Arad, și acesta a hotărât, că după lene celce și a făcut casă nouă e scutit de darea casei timp de zece ani. Dela 11—15 ani e scutit de 75%, dela 16—20 de 50% din dare. Cei neereptățiți să facă deci apel arătând și hotărîrea tribunalului din Arad.

— **Câte biblioteci mari sunt în țările streine.** O gazetă germană aduce următoarea

rele cifre privitoare la bibliotecile mai mari, cari se află în țările de mai jos: în Germania 160 biblioteci cu 29,500.000 volume; în Franța 111 biblioteci cu 19,800.000 volume; în Aeglia 101 biblioteci cu 17,000.000 volume; în Itali 85 biblioteci cu 15,300.000 volume; în Austria 32 biblioteci cu 3,000.000 volume; în Polonie 14 biblioteci cu 2,800.000 volume; în Spania 14 biblioteci cu 2,500.000 volume.

Orele de birou la Revi-zorul școlar se țin *dela* 8—1 și 3—5 cu excepția domineci-lor și sărbătorilor legale.

Particularii se primesc nu-mai întro orele 11—1.

În interesul serviciului se cere respectarea orelor de bi-rou, liniște, vizite scurte și abținere dela fumat.

Se atrage atențiunea Dlor învătărori, că numai în ches-tiuni *importante și urgente* se pot prezenta personal în birou, având concediu aprobat.

Mg.

Posta Redacției.

Pădureanu, în V. I. M. Articolul „Mișcare culturală în Va-lea lui Mihai“ a fost deja publicat în gazeta „Graiul Neamului“ și în „Meseșul“. Nu mai prezintă interes, ca să-l publicăm și noi. Când mai trimiți, ori ne trimiți numai nouă, ori prelucra dările de seamă, ca să nu fie identice cu ce publici în alte locuri.

I. P. în O. Articolul „Importanța intuiției în școala primară“ nu se poate publica. D prea dilnat.

V. A. C. Poeziă „La ce să mai trăești“ e prea slabă ca să poată fi tipărită. Nici nu te putem îndemna măcar să mai scrii poezii. E pagubă de vremea pierdută.

I. P. în I. Articolul „Scopul geografiei în șc. primară“ e copiat din Metodica învă. prim. de Fl. Cristescu și I. G. Bratu (pag. 465, urm.). Ce nu e copiat sunt generalități banale și sub-rade. Decât lucrări de natura aceasta, mai bine nimic.

I. P. în Sc. N. Poezia „Dor de primăvară“ e slabă. Nu se poate publica.

Șt. P. în A. Articolul „Educația fizică în șc. prim.“ ne fiind terminat, nu ne putem pronunța asupra publicării sau ne-publicării lui Rugăm trimiteți și continuarea. Gh.

PARTEA OFICIALĂ

In aceasta parte a revistei se vor publica toate ordonanțele și circularele autorităților școlare superioare. Datorința directorilor și a conducătorilor autorităților școlare subalterne este, ca îndata după primirea revistei, să le înregistreze și execute conștientos, în cel mai scurt timp.

Revizoratul școlar al județului Sălaj.

No. 1125—1929.

CIRCULAR

În conformitate cu ordinul On. Inspectorat No. 2018—1929 se face cunoscut celor interesați, că On. Minister cu ordinul No. 17915—1929 a dispus ca învățătorilor, cari au obținut scutirea de armată după vârsta de 22 sau 23 ani, să li-se socotească timpul servit pentru definitivat dela 21 ani.

Zălau, la 7 Martie 1929.

No. 1128—1929.

Transferarea elevilor dela școlile minoritare la școlile primare de stat

Onor. Minjster cu ord. No. 23944—1929 a dispus că transferarea elevilor dela școlile primare minoritare, la școlile primare ale Statului, în cursul anului școlar, se poate face numai cu aprobarea prealabilă a Ministerului.

Zălau, la 7 Martie 1929.

No. 1150—1929.

Noua împărțire a circumscriptiilor de control

Circumscriptiile școlare de control din jud. Sălaj s'au împărțit dlor subrevizori de control în modul următor:

- a) Dl Nicolae Nistor: plasele Jibou, Cehul-Silv. și Buciumi;
- b) Dl Aug. Creșpoi: plasele Carei și Valea lui Mihai; din plasa Tășnad, comunele situate la vest dela șoseaua județeană Chereușa—Santău și comunele situate la nord de calea ferată ce duce dela Santău la Acăș;

c) Dl Emil Pocola: va avea restul comunelor din plasa Tășnad, plasele Supurul de jos, Bocșa în întregime;

d) Dl Ioan Fathi: plășile Șimleu, Crasna.
Zălau, la 21 Martie 1929.

No. 1176—1929.

Taxa anuală pentru elevi streini

Onor. Minister cu ord. No. 23451—1929 a aprobat ca pentru elevii cetățenilor streini să se perceapă o taxă anuală de Lei 500, care se va vărsa Comitetului școlar respectiv.

Zălau, la 7 Martie 1929.

No. 1179--1929.

Orarul de limba română în școlile minoritare

Copie: — Inspectoratul școlar al Regiunii II-a Oradea, No. 1771—1929. Domnule Revizor, Pentru a nu se da o interpretare greșită legii și regulamentului învățământului particular cu privire la orele de limba română, pe cari sunt obligate să le facă școlile primare particulare minoritare, în conformitate cu ord. Onor. Minister No. 1657—1929 vă comunicăm următoarele:

Orele de limba română se predau la școlile primare particulare minoritare prevăzute în tabloul de la pag. 49 din regulamentul legii învățământului particular *) sunt nu numai orele de limba română propriu zis, ci orele materiilor naționale (limba română, istorie și geografia României). Vă rugăm să luați notă și comunicați celor în drept, în special subrezvizorilor de control, cari au datoria să examineze și să aprobe orarele. — Inspector Șef, ss. A. Cosma. Șeful serviciului, ss. Nicu.

1. Școale cu 1 învățător:

	Cl. III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Ocup. directe	2		3		3	8 ore
„ indirecte	1		1 jum.		1 jum.	4 „
						<u>Total 12 ore</u>

2. Școale cu 2 învățători:

	Cl. III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Ocup. directe	4	3	3		4	14 ore
„ indirecte	1 jum.	1 jum.	1 jum.		1 jum.	6 „
						<u>Total 20 ore</u>

*) Orarul săptămânal de limba română pentru școlile prim. cu limba de predare minoritară:

3 Școale cu 3 învățători:

	Cl. III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Ocup. directe	4	4	3	3	4	18 ore
„ indirecte	2	1 jum.	1 jum.	1 jum.	1 jum.	8 „
						<u>Total 26 ore</u>

4. Școale cu 4 învățători:

	Cl. III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Ocup. directe	5	4	4	4	5	22 ore
„ indirecte	2	2	1 jum.	1 jum.	2	9 „
						<u>Total 31 ore</u>

5. Școale cu 5 învățători:

	Cl. III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Ocup. directe	6	5	5	5	6	27 ore
„ indirecte	—	—	1 jum.	1 jum.	2	5 „
						<u>Total 32 ore</u>

6. Școale cu 6 învățători:

	Cl. III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Ocup. directe	7	6	6	6	7	32 ore
„ indirecte	—	—	—	3	3	6 „
						<u>Total 38 ore</u>

7. Școale cu 7 învățători:

	Cl. III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Ocup. directe	8	7	7	7	8	37 ore
„ indirecte	—	—	—	—	—	— „
						<u>Total 37 ore</u>

În orice școală primară minoritară fie ea complectă cu 7 cl. fie incomplectă cu oricâte clase, când este un singur învățător, se vor face 8 ore pe săptămână de limba română ca lucru direct și 4 ore ca ocupațiune indirectă.

No 1195—1929.

Revista pentru elevi.

Domnul Traian Teodorescu institutor în București, dimpreună cu alți colegi, în dorința de-a pune la îndemâna copiilor de școală o revistă educativă și distractivă cât mai apropiată sufletului lor, a dat publicității revista „Copii noștri“. Revista cuprinde lecturi interesate pentru copii, are gravuri colorate și e tipărită pe hârtă fină.

În consecință recomandăm aceasta revistă tuturor școlaelor den județ conform ordinului On. Minister al Instrucțiunii No. 23526—1929.

Zălau, la 8 Martie 1929.

No. 1271—1929.

Escludere din învățământ.

On. Minister cu ord. No. 19368—1929 a dispus ca fostul inv. suplinitor Gr. Serșanov, din com. Muravleovca jud. Ismail, să numai fie primit în aceasta calitate la nici o școală din țară, intrucât sa făcut vinovat de fapte nedemne de un membru al corpului didactic.

Zălau, la 8 Martie 1929.

No. 1273—1929.

Limitarea concediilor.

Comunicăm ordinul On. Inspectorat No. 2374—1929 spre știre și strictă conformare:

„Domnule Revizor“, Deoarece zilnic se primesc la Inspectorat foarte multe cereri de concedii ale membrilor corpului didactic primar, iar prin acordarea lor se desorganizează învățământul, avem onoare aVă face cunoscut, că Inspectoratul vă face personal răspunzabil de toate propunerile ce le faceți, dacă aceste propuneri se vor dovedi cu ocaziunea inspecției din partea organelor acestui inspectorat, că n'au fost temeinice.

În consecință vă rugăm să nu mai faceți propunere decât pentru cazuri excepționale, pe toate celelalte îndrumându-le la comisia medicală, de pe lângă Inspectorat. Cu ocazie inspecțiilor ce le veți face atât Dvs. cât și dnii subrevizori de sub conducere Dvs. veți cerceta și ne veți raporta asupra fiecărui caz.

Din cauza că membrii corpului didactic primar uzează prea des de aceste concedii să nu faceți propunere favorabilă pentru acordarea concediului decât până la proxima dată a comisiei medicale ce vi se va anunța la vreme.

Binevoitiți a comunica acest ordin tuturor organelor de control de sub ordinele Dvs. și tuturor direcțiunilor școlare din jud. Dvs.

Inspector șef : ss. A. Cosma. Șeful serviciului : ss. A. P. Nicu.

Zălau, la 8 Martie 1929.

No. 1358—1929.

Administrația învățământului.

În tipografia Națională Gh. Mateiu din Bistrița a apărut lucrarea „Administrația învățământului primar“ de dnii Chencinschi și I. Pavel, aducem aceasta la cunoștiința membrilor corpului didactic primar, ca acei care îi vor simți nevoia să poată să si-o procure.

Zălau, la 11 Martie 1929.

No. 1476—1929.

Plata Funcționarilor decedați.

Comunicăm mai jos ordinul On. Inspectorat No. 2204—1929 spre știre.

No. 2204—1929. Oradea la 7 Martie 1929. Domnule Director Vă comunicăm în copie ord. Min. Insstr. No. 18432—1929 pentru știre:

„Domnule Inspector șef“ În referire la adresa Dvs. No. 7431—1919 avem onoare a Vă face cunoscut, că întrucât nu există un text de lege care să fixeze felul cum trebuie să se plătească salariul funcționarului decedat, pe luna în care a decedat — acest Departament plătește salariul numai până la data decesului. În mod excepțional. — cum bunăoară, în cazul când funcționarul a fost supus, înainte de deces, unui tratament medical costisitor și n'avea avere, s'a acordat familiei, pe lângă ajutorul prevăzut pe legea statului și salariul complet pe luna în care s'a produs decesul. Deascumenea, salariul achitat deja înainte de deces, rămâne bine achitate. În ambele cazuri însă postul rămas vacant prin decesul funcționarului, nu se completează în cursul lunii pe care s'a făcut plata șalarului. Ministru (p. Simionescu) sale Flui Ministru al Instr. Dir. Gen. a contabilității București.

Inspector șef: ss. A. Cosma

Zălau, la 14 Martie 1929.

No. 1482—1929.

Înaintările inv. se fac dela 1 Ianuarie.

On. Minister ordinul No 2722—1929 a dispus ca toate înaintările învățătorilor să se facă pe 1 Ianuarie, data începerii anului financiar, iar nu 1 Septembrie, cum s'a făcut până acum.

Zălau, la 14 Martie 1929.

No. 1483—1929,

Excludere de învățământ.

On. Minister cu ordinul No. 23080—1929 a dispus, ca să numai fie primit în învățământ, individul G. State. care a ocupat post de suplioitor, în diferite părți ale țării sub numele Mihăilă și Năstase Dumitru întrucât este un simplu exercec.

Ca semne particulare fizice are: o tăetură în ro sprâncene și degetul arătător dela o mână închireit.

Zălau, la 14 Martie 1929